

GLAD, 1987.

(Iz recenzije **BORISLAVA HORVATA**)

Osnovna karakteristika pesama Zorana Spasojevića u zbirci pesama „Glad“ je *deformacija vremena*.

Deformacija vremena se vrši na nekoliko planova: mitskom, religijskom, biblijskom, istorijskom (shematskom) i ličnom, koje još uvek traje, kao drama estetike svesti. Upravo ta drama estetičke svesti plod je ove gutenbergove dijaboličnosti.

„Obećani ničemu / mi smo se bar znali / dići i otići“, kaže pesnik u četvrtom ciklusu „Umalo kraj“. Kraj, ali čega, naše žalosne prolaznosti ili još žalosnije večnosti seljenja kroz kosmos. Trunka, ona iz zabeleženog mita plemena Uitotosa je krenula kroz Božji san da bi nastavila „večnost“ kroz Božije sanjanje? Materijalizacija tog *sanjanja* je Gutenbergova galaksija? Pesniku ta kosmička tajna nije dostupna i zato *traži seme iz kog je iznikao*. Seme nas upućuje na nešto prirodno, materijalno, znači, ne na apstraktnu silu, religijski moćnu u formiranju umetničkog koncepta.

Glad, fiziološka ili estetička, svejedno, kreće se između dva pola: mentalnog i erotskog. U njenom plodnom prožimanju su utemeljene večne teme oca, Hrista, žene, trajanja i ljubavi.

Očigledno, o snobivanju je reč, kao o patrijalhalnoj temeljnoj vrednosti naše kulture: prihvatanje *šturog* ispovedanja kao minimalističkog

koncepta poetike i povlačenje pred globalnim autoritetom.

Globalni autoritet su Bog, otac, majka, žena i moćnik koji deluje iz pozadine, kao dimna zavesa, ideologizovan i prisutan u novcu, kao jedinoj „istorijskoj ličnosti“, po rečima Pola Valerija.

Inverzivna konstatacija remboovske provenijencije: „Smrt koja me prati / ne oseća stid“ („Dovesti sebe do smrti kao do stida“), u ciklusu „Svake noći umiranje“, najlucidniji je domet ove zbirke pesama.

„Glad“ je delo pisca koji se služi osobenostima avangarde rođene posle Prvog svetskog rata, koja još uvek traje kao postmodernizam, destilisana i oplemenjena „novim pogledom na svet“ (matičevske svežine sveta), u kontinuitetu koji joj „otvara prozor neba“.